

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
KIN:6977506705

E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

*Επί των υποβληθέντων προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α.,
με αριθμ. πρωτ. εισ. 1869/28-9-2012,
από τη Δ.Ε.Υ.Α., ερωτημάτων.*

ΕΡΩΤΑΤΑΙ:

1^ο Ερώτημα:

“Στους εργαζόμενους που έχουν κλείσει 2 έτη στο κλιμάκιο τους και σύμφωνα με την Σ.Σ.Ε. πρέπει να καταταγούν στο αμέσως επόμενο, η επιχείρηση πρέπει να τους εντάξει στο νέο κλιμάκιο και εάν ναι πώς (εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου);

Στους εργαζόμενους που έχουν κλείσει 5 έτη ευδόκιμης υπηρεσίας στην επιχείρηση και σύμφωνα με την Σ.Σ.Ε. πρέπει να δοθεί το συγκεκριμένο επίδομα, η επιχείρηση πρέπει να τους χορηγήσει το συγκεκριμένο επίδομα και εάν ναι πώς (εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου);

Στους εργαζόμενους που έχουν κλείσει 1 έτος ή 3 έτη ή 5 έτη κ.λπ. στην

επιχείρηση και σύμφωνα με την Σ.Σ.Ε. πρέπει να χορηγηθεί το ανάλογο ποσοστό του εν λόγω επιδόματος, η επιχείρηση πρέπει να τους χορηγήσει το συγκεκριμένο επίδομα και εάν ναι πώς (εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου);

Επίσης και τα υπόλοιπα επιδόματα που απορρέουν από την Σ.Σ.Ε. πρέπει να δίνονται και εάν ναι πώς (εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου);
Παράδειγμα επίδομα επίβλεψης.

Για όλα τα ανωτέρω εφόσον πρέπει να χορηγηθούν, η επιχείρηση θα πρέπει να τα χορηγήσει αναδρομικά για το έτος 2012 (από τον μήνα που έπρεπε να δοθούν);”

2^ο Ερώτημα:

“Με απόφαση του Δ.Σ. της επιχείρησης, η οποία στηρίχθηκε στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) και συγκεκριμένα στο άρθρο 34 παρ. 4.3 χορηγείται «Επίδομα προϋπολογισμού εσόδων – εξόδων, ταμειακού προϋπολογισμού και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμού, αποτελεσμάτων χρήσης, λογαριασμού εκμετάλλευσης, πίνακα διανομής αποτελεσμάτων, απολογισμού, έκθεση πεπραγμένων) και των αναγκαίων τροποποιήσεων αυτών, ίσο με τις αποδοχές ενός μηνιαίου μισθού στο προσωπικό που απασχολείται με τη σύνταξη αυτών. Οι απασχολούμενοι με τη σύνταξη μόνο του προϋπολογισμού ή μόνο με των οικονομικών καταστάσεων δικαιούνται το ½ του μισθού. Επίδομα για τη σύνταξη του ετήσιου τεχνικού προγραμματισμού έργων, συντηρήσεων και προμηθειών, του ετήσιου και μακροπρόθεσμου επενδυτικού προγράμματος με τις πηγές χρηματοδότησης του και των αναγκαίων τροποποιήσεων και αναμορφώσεων τους, ίσο με το 100% ακαθάριστων αποδοχών ενός μηνός στο Γεν. Διευθυντή και στους Διευθυντές των

τμημάτων που απασχολούνται με τη σύνταξη αυτών. Τα ανωτέρω επιδόματα καταβάλλονται εντός μηνός από την έγκρισή τους». Τα ανωτέρω επιδόματα πρέπει να δίνονται σε όσους εργαζόμενους απασχολούνται με τη σύνταξη αυτών και εάν ναι πώς (εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου);”

3^ο Ερώτημα:

“Μετά την προσαρμογή του καταστατικού της επιχείρησης και συγκεκριμένα το 2011 η επιχείρηση για πρώτη φορά ελεγχόταν για τις δαπάνες της από τον Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τον Απρίλιου του 2012 ψηφίστηκε ο απολογισμός του 2011 ο οποίος στάλθηκε μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για έγκριση, από όπου και εγκρίθηκαν. Πρέπει να σταλεί και στον Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και εάν ναι από ποιες διατάξεις προβλέπεται αυτό και με ποια διαδικασία – δικαιολογητικά;”

Επί των ως άνω υποβληθέντων ερωτημάτων έχω να σημειώσω τα εξής:

I. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:

1. Σύμφωνα με **το άρθρο 4 του ν.4024/2011**, «Σύστημα βαθμολογικών προαγωγών και μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων του κράτους, των ΟΤΑ Α και Β βαθμού και άλλων φορέων του Δημοσίου τομέα και συναφείς διατάξεις,

«Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου **υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας**

ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ):

- α) του Δημοσίου,
- β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού,
- γ) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α).

Επίσης υπάγονται:

- α) οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- β) οι υπάλληλοι της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών, των Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας,
- γ) οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και οι μόνιμοι αγροτικοί ιατροί,
- δ) οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της, και της Προεδρίας της Δημοκρατίας με την επιφύλαξη των οριζομένων στο π.δ. 351/1991 (Α' 21), όπως ισχύει,
- ε) οι διοικητικοί υπάλληλοι των Ανεξάρτητων Αρχών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,
- στ) οι υπάλληλοι των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (Π.Ε.Δ.), της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε.),
- ζ) οι υπάλληλοι και, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, οι θρησκευτικοί λειτουργοί των νομικών προσώπων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, των εξομοιούμενων προς αυτά κατά την παράγραφο 3, του άρθρου 63, του ν.3801/2009 (Α` 163) των λοιπών εκκλησιών, δογμάτων και κατά το άρθρο 13 του Συντάγματος γνωστών θρησκειών, που επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2. Υπάλληλοι και λειτουργοί που δεν εμπίπτουν ευθέως στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, το προσωπικό της Εθνικής

Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθώς και οι κατηγορίες υπαλλήλων ή λειτουργών που υπάγονται στο Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Μέρους Β` του ν. 3205/2003 (Α` 297) **εξαιρούνται από το Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου**, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 17».

2. Σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4024/2011, <§1. α) Στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α., κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησης τους,..... εφαρμόζεται ανώτατο όριο μέσου κατά κεφαλή κόστους αμοιβών προσωπικού σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους. ....

§3. Για τους εργαζόμενους στους φορείς της υποπαραγράφου 1 α με σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου, το ανώτατο όριο των μηνιαίων τακτικών αποδοχών για κάθε εκπαιδευτική κατηγορία ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ και ΠΕ ισούται με το αντίστοιχο ανώτατο όριο που προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου για τους υπαλλήλους με αντίστοιχη σχέση εργασίας (ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου) στο Δημόσιο.....

§4. Το μέσο κατά κεφαλή κόστος των πάσης φύσεως αποδοχών, επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά, εξαιρουμένων των εργοδοτικών εισφορών, των φορέων της υποπαραγράφου 1 α του παρόντος άρθρου, απαγορεύεται να υπερβαίνει τα χίλια εννιακόσια (1.900) ευρώ το μήνα.....

§6. Οι φορείς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υποχρεούνται με το πέρας εκάστου τριμήνου και εντός είκοσι ημερών να υποβάλλουν στην Ειδική Γραμματεία ΔΕΚΟ αναλυτικά ποσοτικά στοιχεία για τον

έλεγχου τήρησης των ανωτέρω περιορισμών. Σε περίπτωση που προκύπτει **υπέρβαση** των περιορισμών αυτών οι φορείς υποχρεούνται σε **περικοπές** το επόμενο τρίμηνο ώστε αφ' ενός να συμμορφωθούν στα επιβαλλόμενα όρια και αφ' ετέρου **να αποκαταστήσουν** την υπέρβαση του προηγούμενου τριμήνου. Σε περίπτωση επιχορήγησης του φορέα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, και εάν διαπιστωθεί μη συμμόρφωση του οργανισμού σύμφωνα με τα ανωτέρω, **διακόπτεται αυτοδικαίως η επιχορήγηση του.**

Η εκ μέρους των οργάνων διοίκησης των φορέων της παραγράφου 1 **παράλειψη** αποκατάστασης των υπερβάσεων των ορίων αποδοχών που ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου **συνιστά αδικοπραξία σε βάρος του Δημοσίου** για την αποκατάσταση της οποίας τα όργανα διοίκησης **ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρο** με τον φορέα της παραγράφου 1.

§7. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 29 εφαρμόζονται αναλογικά και στους εργαζόμενους των φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, εφόσον προκύπτει μείωση των συνολικών μηνιαίων αποδοχών τους μεγαλύτερη από το ποσοστό που ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 29***.

§8. Το μέσο κατά κεφαλή κόστος αποδοχών των φορέων της παραγράφου 1, όπως καθορίζεται με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου, ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής.

§9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρος συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας, που

καθορίζει αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές που υπερβαίνουν τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους>.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 32 την παρ. 1 του ν.4024/2011, «1. Από την Έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Όπου σε διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων, γίνεται παραπομπή σε διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο νοείται ως παραπομπή στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου που ρυθμίζουν το αντίστοιχο θέμα.

Επιδόματα ή παροχές που προβλέπονται από τις καταργούμενες διατάξεις και τα οποία, κατά παραπομπή άλλων διατάξεων, χορηγούνται σε λειτουργούς ή υπαλλήλους, που δεν υπάγονται στο Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, εξακολουθούν να καταβάλλονται με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι παραπεμπόμενες διατάξεις με εξαίρεση την Οικογενειακή παροχή, η οποία υπολογίζεται και καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17».

4. Σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.4 του ν.4024/2011, <4. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου αρχίζει την 1.11.2011>.

5. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2073/18-11-2011 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, περί της εφαρμογής του άρθρου 31 παρ. 3 του ν.4024/2011, <.....Κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής, το ανώτατο όριο των μηνιαίων τακτικών αποδοχών κάθε εκπαιδευτικής κατηγορίας (ΤΕ, ΔΕ, ΣΕ, ΠΕ) για εργαζόμενους με σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου ισούται με το αντίστοιχο ανώτατο όριο που προκύπτει κατ'

εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου Β' του ίδιου νόμου για τους υπαλλήλους με αντίστοιχη σχέση εργασίας στο Δημόσιο..... Τα ανωτέρω ανώτατα όρια μπορούν να προσαυξάνονται με το **συνυπολογισμό των επιδομάτων που προβλέπονται στο κεφάλαιο Β' του ίδιου νόμου για το Δημόσιο, τα οποία είναι το οικογενειακό (αρ. 17), το ανθυγιεινό ή επικίνδυνης εργασίας (αρ. 15 παρ. 1), το επίδομα απομακρυσμένων περιοχών (αρ. 15 παρ. 2), το επίδομα θέσης ευθύνης (αρ.18) και τα οποία καταβάλλονται αποκλειστικά σε όσους εργαζόμενους συντρέχουν οι προϋποθέσεις και μόνο μέχρι του αντίστοιχου ορίου που προβλέπεται για κάθε επίδομα για το Δημόσιο.....**

Τυχόν επιπλέον επιδόματα που καταβάλλονται στους υπαλλήλους των ΝΠΙΔ ή των ΔΕΚΟ και προσαυξάνουν τις μηνιαίες απολαβές σε ποσό μεγαλύτερο του ανωτάτου ορίου που προβλέπεται για το Δημόσιο (συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων που αναγνωρίζονται σε αυτό) δεν καταβάλλονται.....

6. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2073/18-11-2011 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, περί της εφαρμογής του άρθρου 31 παρ. 4 του ν.4024/2011, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή το μέσο κατά κεφαλή κόστος των πάσης φύσεως αποδοχών, επιδομάτων κλπ., εξαιρουμένων των εργοδοτικών εισφορών, των φορέων της υποπαραγράφου 1α απαγορεύεται να υπερβαίνει τα 1.900,00 ευρώ το μήνα. Για την ορθή εφαρμογή της διάταξης αυτής **θα πρέπει να συνυπολογιστούν οι πάσης φύσεως αποδοχές που καταβάλλονται από το φορέα, στο τακτικό προσωπικό, στο προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, στο εποχικό προσωπικό, στους δικηγόρους που απασχολούνται με σύμβαση έμμισθης εντολής.** Αντιθέτως δεν συνυπολογίζονται οι αποδοχές που καταβάλλονται για συμβάσεις έργου

ή παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών, καθώς και στα μέλη του Δ. Στην έννοια των πάσης φύσεως αποδοχών περιλαμβάνονται οι τακτικές και έκτακτες αποδοχές, τα επιδόματα, οι αποζημιώσεις καθώς και οποιαδήποτε άλλη απολαβή με όποια ονομασία και εάν καταβάλλεται αυτή....>.

II. Επί του 1^{ου} και 2^{ου} ερωτημάτων:

Οι Δ.Ε.Υ.Α., με βάση τη γραμματική ερμηνεία της ως άνω διάταξης του α.4 του ν. 4024/2011, δεν εμπίπτουν άμεσα στο σύστημα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης που αφορά το Δημόσιο, τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τους φορείς του λοιπού στενού Δημοσίου τομέα, που αναλυτικά αναφέρονται στο συγκεκριμένο άρθρο, αλλά ούτε και έμμεσα. Συγκεκριμένα, όπου ο νομοθέτης ήθελε να υπαγάγει τις ΔΕΥΑ (ΝΠΙΔ που ανήκουν σε ΟΤΑ) στις διατάξεις του Ν.4024/2011, το έκανε ρητώς και για συγκεκριμένα ζητήματα, (ήτοι α. 21 σχετικά με τις αμοιβές συλλογικών οργάνων, α. 29 παρ. 2, α.31 σχετικά με τα ανώτατα όρια αμοιβών και α.34 για την εφεδρεία), έτσι ώστε να μην δημιουργούνται αμφιβολίες για ενδεχόμενη αναλογική εφαρμογή και άλλων διατάξεων στις Δ.Ε.Υ.Α. **Επιχείρημα** υπέρ της άποψης αυτής συνιστά, άλλωστε, και η ως άνω ρητή διάταξη της παρ. 2 του α.4 του Ν.4024/2011, κατά την οποία «υπάλληλοι και λειτουργοί που δεν εμπίπτουν ευθέως στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου,.... εξαιρούνται από το Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.....».

Έτσι λοιπόν, όταν π.χ. στην παράγραφο 3 του α. 31 του Ν.4024/2011, προβλέπεται αναλογική εφαρμογή για τις Δ.Ε.Υ.Α., αυτή αφορά

αποκλειστικά τη ρύθμιση του ζητήματος των ανώτατων ορίων αποδοχών και **τίποτα άλλο**.

Αυτό επιβεβαιώνεται, άλλωστε, και από τη διάταξη της παρ. 9 του α.31 του Ν.4024/2011, σύμφωνα με την οποία, «§9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρος συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας, που καθορίζει αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές που υπερβαίνουν τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους.

Ενώ επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του α.32 του ν.4024/2011, «1. Από την Έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Όπου σε διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων, γίνεται παραπομπή σε διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο νοείται ως παραπομπή στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου που ρυθμίζουν το αντίστοιχο θέμα.

Επιδόματα ή παροχές που προβλέπονται από τις καταργούμενες διατάξεις και τα οποία, κατά παραπομπή άλλων διατάξεων, χορηγούνται σε λειτουργούς ή υπαλλήλους, που δεν υπάγονται στο Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, εξακολουθούν να καταβάλλονται με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι παραπεμπόμενες διατάξεις με εξαίρεση την Οικογενειακή παροχή, η οποία υπολογίζεται και καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17».

Εν προκειμένω, από όλα τα ως άνω, συνδυαστικά ερμηνευόμενα, προκύπτει σαφώς ότι, με την έναρξη ισχύος του νόμου 4024/2011 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, στο βαθμό όμως μόνο, που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του. Για όλα τα λοιπά ζητήματα που εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής του, μεταξύ άλλων και τα ζητήματα των αποδοχών των εργαζομένων στις Δ.Ε.Υ.Α., εξακολουθεί να εφαρμόζεται ως είχε, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η σχετική εργατική νομοθεσία .

Αναφορικά τέλος, με τον συνυπολογισμό των επιδομάτων αυτών για την τήρηση των ανωτάτων ορίων του άρθρου 31 του ν.4024/2011, με την εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, υπ'αριθμ.2073/18-11-2011, προσδιορίζεται επακριβώς η πραγματική βούληση του νομοθέτη:

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στην τήρηση του ανωτάτου ορίου των **τακτικών μηνιαίων αποδοχών** των εργαζομένων, ρητώς αναφέρεται στην εγκύκλιο αυτή ότι, τα εν λόγω επιδόματα συνυπολογίζονται στο σύνολό τους στο ανώτατο όριο αποδοχών που μπορεί να φτάσει ο υπάλληλος κάθε εκπαιδευτικής κατηγορίας και αν, **οι αποδοχές του αυτές, όπως έχουν διαμορφωθεί, συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων, ξεπερνούν** το ανώτατο όριο της αντίστοιχης εκπαιδευτικής κατηγορίας στο Δημόσιο, **περικόπτονται κατά το μέρος αυτό της υπέρβασης.**

Όσον αφορά δε, στην τήρηση του μέσου κατά κεφαλή κόστους αμοιβών,

προκύπτει χωρίς αμφιβολία ότι, τα εν λόγω επιδόματα συμμετέχουν στο σύνολό τους στη διαμόρφωση του μέσου κατά κεφαλή μηνιαίου κόστους, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 1900 €, καθόσον, σαφώς από την εγκύκλιο ορίζεται ότι, για την ορθή εφαρμογή της διάταξης του α.31 παρ. 4, θα συνυπολογιστούν οι πάσης φύσεως αποδοχές του προσωπικού, ήτοι τακτικές και οι έκτακτες, τα επιδόματα, οι αποζημιώσεις καθώς και οποιαδήποτε άλλη απολαβή, με οποιαδήποτε ονομασία κι αν αυτή καταβάλλεται.

Οι δεσμεύσεις, σε κάθε περίπτωση, που επιβάλλει ο νόμος 4024/2011, ήτοι εν προκειμένω, τα ανώτατα όρια του άρθρου 31, ρητώς, στο νόμο αυτό, ορίζεται ότι **ισχύουν από 1-11-2011** και καθόλη τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπροθέσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, υπό την επιφύλαξη, βεβαίως, νεότερων νομοθετημάτων.

Συνεπώς, η μισθολογική εξέλιξη και τα επιδόματα που προβλέπονται από τις διατάξεις τόσο της Κλαδικής Σύμβασης Εργασίας όσο και από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, εξακολουθούν να καταβάλλονται στο βαθμό που δεν συνεπάγονται αφενός υπέρβαση των ανώτατων ορίων αποδοχών των εργαζομένων κάθε εκπαιδευτικής βαθμίδας, αφετέρου υπέρβαση του ανώτατου ορίου του μέσου κατά κεφαλήν μισθολογικού κόστους των 1.900€. Η καταβολή όλων των ως άνω προσαυξήσεων του βασικού μισθού εξαρτάται αφενός από το ύψος των αποδοχών του συγκεκριμένου εργαζομένου σε σχέση προς το ανώτατο όριο αποδοχών της εκπαιδευτικής κατηγορίας του, αφετέρου από το ύψος του μέσου κατά κεφαλήν μισθολογικού κόστους, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το ανώτατο όριο των 1.900€.

Ως προς την αναδρομική ή μη χορήγηση των προσαυξήσεων λόγω μισθολογικής εξέλιξης ή επιδομάτων, από τον χρόνο που ο εργαζόμενος δικαιούται αυτά, σημειωτέον ότι το ερώτημα συναρτάται με το ζήτημα της αυτοδίκαιης ή μη μισθολογικής εξέλιξης και του δικαιώματος καταβολής των επιδομάτων. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Κλαδικής Σύμβασης Εργασίας οι εργαζόμενοι εξελίσσονται αυτοδικαίως στα προβλεπόμενα μισθολογικά κλιμάκια και δικαιούνται τα επιδόματα εκείνα για τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις. Συνεπώς, θεωρώ ότι σε περίπτωση που η διαμόρφωση αφενός του μέσου κατά κεφαλήν μισθολογικού κόστους και του ύψους των αποδοχών εκάστου υπαλλήλου επιτρέπουν την μισθολογική εξέλιξη και την καταβολή επιδομάτων, οι σχετικές μισθολογικές προσαυξήσεις θα καταβληθούν αναδρομικά από τον μήνα εκείνο κατά τον οποίο ο εργαζόμενος συμπλήρωσε τις προϋποθέσεις για την ένταξη στο ανώτερο μισθολογικό κλιμάκιο ή την καταβολή του σχετικού επιδόματος.

III. Επί του 3^{ου} Ερωτήματος:

Με τη διάταξη του **άρθρου 276 παρ. 1 του Ν. 3852/2010** θεσμοθετήθηκε κατασταλτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και επί των οικονομικών των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, ως εξής: *«1. Από το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγεται υποχρεωτικά κατασταλτικός έλεγχος των λογαριασμών των δήμων, των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ.. Ο έλεγχος είναι ετήσιος τακτικός και δειγματοληπτικός, εκτός εάν από το δειγματοληπτικό έλεγχο προέκυψαν λόγοι που επιβάλλουν τη γενίκευση*

του κατασταλτικού ελέγχου και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης ή είναι έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται στον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης». Σημειωτέον ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε ήδη από το 1995 επεκτείνει νομολογιακά την αρμοδιότητα του και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, τα οποία διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα προκειμένου να εξυπηρετηθεί δημόσιος σκοπός.

Σύμφωνα με την **παρ. 3** του ως άνω άρθρου: «3. Αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο, είναι ο ίδιος Επίτροπος, που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των υπόχρεων φορέων. "Για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες αρμόδιος είναι ο Επίτροπος της έδρας τους. Ειδικά για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, αρμόδιοι για τις οικείες περιφερειακές ενότητες, είναι οι Επίτροποι, που ορίζονται από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου."».

Η **παρ. 4** του ανωτέρω άρθρου ορίζει ότι: «4. Ο κατασταλτικός έλεγχος πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία αποστολής του αντιγράφου του απολογισμού ή ισολογισμού του υπόχρεου για κατασταλτικό έλεγχο φορέα, ο οποίος συνοδεύεται α) από τις σχετικές εκθέσεις και πράξεις των αρμοδίων οργάνων του, β) την έκθεση των ορκωτών λογιστών ελεγκτών και γ) από κάθε σχετικό με τον έλεγχο στοιχείο, που καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε κάθε περίπτωση εντός του επομένου διαχειριστικού έτους, από αυτό που αφορά ο κατασταλτικός έλεγχος».

Η **παρ. 6** του ανωτέρω άρθρου ορίζει ότι: «6. Σε κάθε περίπτωση ο

έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Τέλος, η παρ. 4 του άρθρου 25 του Ν.774/1980, που συνιστά τον οργανισμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου ορίζει ότι: «4. Καθ' έκαστον οικονομικόν έτος ή μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον λήξιν της διαχειρίσεώς των, οφείλουν οι δημόσιοι υπόλογοι εντός διμήνου το βραδύτερον ν' αποδίδουν εις το Ελεγκτικόν Συνέδριον λόγον της διαχειρίσεως αυτών, υποβάλλοντες τους λογαριασμούς των απ' ευθείας εις τούτο εφ' όσον άλλως υπό του νόμου δεν ορίζεται».

Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων, συνάγεται ότι **οι δημοτικές επιχειρήσεις οφείλουν να αποστέλλουν στον αρμόδιο Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αντίγραφο του απολογισμού ή ισολογισμού, ο οποίος να συνοδεύεται από α) τις σχετικές εκθέσεις και πράξεις των αρμόδιων οργάνων του, β) την έκθεση των ορκωτών λογιστών ελεγκτών και γ) κάθε σχετικό με τον έλεγχο στοιχείο** που καθορίζεται με απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σχετικά με το τελευταίο ως άνω στοιχείο διευκρινίζεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως προκύπτει από τα Πρακτικά της 2^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του την 19^η Ιανουαρίου του 2011, θεωρεί ότι τα αναγκαία στοιχεία για τη διενέργεια του ελέγχου καθορίζονται από το λογιστικό που διέπει τα ελεγχόμενα νομικά πρόσωπα.

Η υποχρέωση των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης να αποστείλουν αντίγραφο του απολογισμού συνάγεται και από τον συνδυασμό της παρ. 6 του άρθρου 276 του Ν.3852/2010, το οποίο

παραπέμπει στις διατάξεις του οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και της παρ. 4 του άρθρου 25 του οργανισμού αυτού, σύμφωνα με το οποίο οι δημόσιοι υπόλογοι, στους οποίους εντάσσονται και οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, υποχρεούνται να αποστέλλουν τους λογαριασμούς τους στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Αθήνα, 12-10-2012

Ο γνωμοδοτών

Πάνος Ζυγούρης